

DATOS IDENTIFICATIVOS

Prevención e intervención nas alteracións comunicativa-lingüísticas

Materia	Prevención e intervención nas alteracións comunicativa-lingüísticas			
Código	V51G110V01955			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	García Cajide, María Purificación			
Profesorado	García Cajide, María Purificación			
Correo-e	mariapurificacion.garciacajide@ceu.es			
Web	http://mariapurificacion.garciacajide@ceu.es			
Descrición xeral	La detención y prevención de los problemas en las alteraciones comunicativo-lingüísticas, en el desarrollo del niño, es fundamental para su aprendizaje escolar y desarrollo madurativo.			

Competencias

Código	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva.
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles.
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia.
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión.
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida.
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas nos estudantes.
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C2	Coñecer os desenvolvementos da psicología evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
C11	Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar.
C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar devanditos trastornos.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.

C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D17	Creatividade
D18	Lideranza

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Coñecer e comprender os procesos de diagnósticos e obxectivos de a avaliación.	B1	C1	D1
Comprender os procesos de aprendizaxe relativos a o neno, en o contexto familiar, social e escolar.	B2	C2	D2
	B3	C7	D13
	B4	C11	
	B5	C42	
	B6	C62	
	B11		
Coñecer como detectar e avaliar as dificultades ou alteracións máis comúns que se producen en a adquisición e desenvolvemento lingüístico. Saber informar e colaborar en o seu tratamento.	B1	C1	D1
	B2	C2	D2
Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento de a audición e a linguaxe de estes estudantes e identificar disfuncións..	B5	C4	D7
	B6	C6	D8
	B11	C7	D9
		C11	D12
		C42	D13
Saber informar e colaborar con outros profesionais para abordar as necesidades educativas especiais que se suscitan.	B4	C6	D1
	B5	C7	D2
Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afecten a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe.	B10	C11	D7
	B11	C17	D8
		C21	D9
			D13
			D14
Adquirir recursos necesarios para a elaboración de unha intervención personalizada.	B3	C1	D1
Analizar e comprender os procesos educativos en o aula e fóra de iso.	B5	C2	D2
Coñecer os procesos de interacción e comunicación en o aula.	B6	C4	D7
	B7	C7	D8
	B9	C11	D12
	B10	C19	D13
	B11	C43	D14
			D15
			D17
			D18
Comprender os principios básicos de as ciencias de a linguaxe e a comunicación.	B1	C1	D1
	B3	C2	D7
	B5	C4	D8
	B6	C6	D9
		C7	
		C17	
		C43	

Contidos

Tema	
1. Avaliación da linguaxe.	1.1.- Compoñentes do proceso. 1.2.- Obxectivos de avaliación. 1.3.- Contidos da avaliación.

2. O diagnóstico.	2.1.- O diagnóstico.
3. A intervención e os seus obxectivos.	3.1.- Contidos da intervención. 3.2.- Modelos, procedementos e estratexias de intervención.
4. Diagnóstico e intervención nas alteracións da articulación.	4.1.- *Dislalias. 4.2.- *Disartria. 4.3.- *Disglosias. 4.4.- *Análisis e resolución de casos
5. Diagnóstico e intervención nas alteracións de fluidez verbal.	5.1.- *Disfemias. 5.2.- *Análisis e resolución de casos
6. Diagnóstico e intervención da comunicación.	6.1.- *Afasia.. 6.2.- Mutismo Selectivo. 6.3.- *Análisis e resolución de casos.
7. Trastornos da comunicación e a linguaxe no *espectro autista.	7.1.- Diagnóstico e intervención. 7.2.- *SAAC (Sistemas *Aumentativos e/ou Alternativos da Comunicación). 7.3.- *Análisis e resolución de casos.
8. Diagnóstico e intervención na discapacidade mental.	8.1.- Diagnóstico e intervención. 8.2.- *Análisis e resolución de casos.
9. Diagnóstico e intervención na discapacidade motora.	9.1.- Diagnóstico e intervención. 9.2.- *Análisis e resolución de casos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	4	4	8
Presentación	2	0	2
Lección maxistral	30	34	64
Estudo de casos	10	20	30
Traballo tutelado	2	10	12
Estudo de casos	2	12	14
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	12	14
Traballo	2	4	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afrontar ou completar os contidos da materia. Pódese usar como complemento das clases teóricas.
Presentación	Exposición, por parte do alumno, ante o docente e o grupo de clase, dun tema asignado polo profesor, con contidos da materia ou acerca dos resultados dun traballo, exercicio ou proxecto. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo..
Lección maxistral	Exposición de contidos e bases teóricas da materia, por parte do profesorado, incluíndo as directrices para desenvolver traballos, casos ou proxectos polos estudantes.
Estudo de casos	Resolución de casos, da materia
Traballo tutelado	Exposición e traballos sobre casos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Os estudantes disporán de atención personalizada, tanto en horas de *tutoría (consultar web facultade) como en horas de traballo en grupo. Nelas atenderanse e resolverán todas as dúbidas existentes. . Previa comunicación coa profesora, poderase marcar outro día e hora, en caso de non poder realizarse en devandito día.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	Exame sobre a resolución dun caso e traballo a desenvolver sobre o mesmo.	40	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización dun plan de intervención sobre un caso	40	
Traballo	*Visionadode un documental sobre o Autismo e traballo sobre iso	10	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Valorátese a participación activa, durante as clases. Así como o traballo en equipo e a asistencia a clase (10%)A avaliación *sera continua ao longo do curso académicoO alumnado que debido ás súas circunstancias especiais, asista menos de 6 días lectivos a clase, terá que axustarse - previa comunicación coa profesora- a unha avaliación específica e á realización dun traballo.Data exame segundo calendario oficial. Horario e data publicado na web.Este documento é unha declaración de intencións sobre o traballo dos estudantes na materia; polo que pode sufrir lixeiras modificacións derivadas do consenso co grupo clase ou por circunstancias imprevistas.As faltas *ortográficas descontasen 0.25.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Gallardo Ruíz, J.R. y Gallego Ortega, J.L., **Manual de Logopedia escolar; un enfoque practico**, 4a.ed, Aljibe, 2003

ARASAC,

Orientación Andújar,

Mi aula de P.T.,

El sonido de la hierba al crecer,

Puyuelo Sanclemente, M et Rondal, J, **Manual de desarrollo y alteraciones del lenguaje; aspectos evolutivos y patología en el niño y el adulto**, Masson, 2003

Perianez, Jose Antonio y Ríos-Lago, Marcos, **Guía de intervención logopédica en las funciones ejecutivas**, Síntesis, 2017

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Desenvolvemento da linguaxe/V51G110V01951

Recursos didácticos na aula de audición e linguaxe/V51G110V01954

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Proceso lecto-escritor: desenvolvemento, alteracións, avaliación e tratamento/V51G110V01953

Psicopatoloxía da audición e da linguaxe/V51G110V01952

Recursos didácticos na aula de audición e linguaxe/V51G110V01954

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Desenvolvemento motor/V51G110V01202

Didáctica da lingua e a literatura infantil/V51G110V01404

Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil/V51G110V01305

Outros comentarios

Asistencia a clase. Avaliación continua do alumno en que se valorase a asistencia e a participación activa do mesmo durante as clases.

Os alumnos que non asistan a clase, deberán porse en contacto coa profesora, para tutorías e preparación do exame final.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

SEN MODIFICACIÓN

* Metodoloxías docentes que se modifican

NINGÚN

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)

INDICÁSESE NO CAMPUS VIRTUAL

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba *XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba *XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

SEN MODIFICACIÓN

* Novas probas

* Información adicional
